

Vezetői összefoglaló

A turizmus a világ teljes exportjának mintegy 7,3%-át kitevő ágazat, mellyel a negyedik legnagyobbnak számít. Ezen belül 55%-os piaci részesedéssel rendelkezik Európa, mely így a legkedveltebb uticél a kontinensek között.

Az idegenforgalom gazdasági súlyát szemlélteti, hogy Európában mintegy 7 millió munkahelyet teremt közvetlenül, ami a foglalkoztatottak számának mintegy 5%-a. Hozzávetőleg 5% a szektor európai bruttó nemzeti össztermékhez való hozzájárulása is. Közvetve azonban súlya sokkal nagyobb, hozzávetőleg 21 millió embert foglalkoztat Európában.

Az iparág legfontosabb mozgatórugója az aktuális gazdasági teljesítmény, hiszen prosperáló gazdaság idején a háztartások rendelkezésére álló jövedelme magasabb. Az ebből következő magasabb diszkreccionális jövedelemből magasabb az adott időszakban idegenforgalomra költött összeg is, ami a turizmus jobb teljesítményéhez vezet. Ezen összefüggést historikus adatok is alátámasztják, de bárki könnyen beláthatja az elmúlt néhány év hazai tendenciáira visszagondolva, amikor is egy erőtlenség világ gazdasági teljesítmény az utóbbi évtized leggyengébb évét eredményezte 2003-ban.

Nem csak a hanyatló gazdaság, de a terrortámadások és a súlyos járványok is nehéz erőpróba elé állították a magyar szereplőket, amit csak tovább fokozott a dinamikus növekvő belföldi szálloda-piaci kínálat. Mindez kiélezett árversenyhez vezetett, ami a megtérülés számottevő csökkenését okozta szinte minden szereplőnél. A folyamat mértékét kiválóan érzékelteti, hogy a turisztikai bevételek euróban számítva 2001 és 2003 között mintegy 28%-al estek vissza.

Mit hozhat ezek után a jövő? A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2004 első kilenc hónapja a szobafoglaltság tekintetében jóval kedvezőbben alakult a bázis értékeknél, ami optimistább jövőképet vetít előre. Habár a vendégek száma érzékelhetően emelkedett, a kapacitások bővülése továbbra is erős árversenyt tart fenn. A városi szállodák ugyan fellélegezhetnek, de vidéki gyógyközpontokban a szobakínálat-növekedés akkora mértékű, hogy növekvő vendégforgalom mellett is zsugorodnak a foglaltsági mutatók és a szobaárak.

Országos szinten, rövid távon a bázis hónapok értékeihez közeli foglaltság és szobaárakra lehet számítani, míg hosszabb periódust figyelembe véve a szakma továbbra is derűlátóbb. Várható, hogy az elmúlt 2-3 év lassulását az elkövetkezendő időszak erősebb fellendülése hamarosan kompenzálja majd. A WTO becslése szerint az évenkénti utazók száma Európában 2010-re 527 millióra, míg 2020-ra 717 millióra nő a 2003-ban teljesült 401 millióval szemben, ami az első 7 évre 4,0%-os, míg 17 év távlatában 3,5%-os bővülést jelentene. Az „Öreg” kontinensen belül a Közép-Kelet Európa bővülési rátája várhatóan felülmúlja majd a nyugati országok növekedését, ami mindenképpen pozitív kilátásokkal kecsegtet a magyar turisztikai iparág résztvevői számára.